

DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2019/789 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 17. travnja 2019.

o utvrđivanju pravila o ostvarivanju autorskog prava i srodnih prava koja se primjenjuju na određene internetske prijenose organizacija za radiodifuziju i reemitiranja televizijskih i radijskih programa te o izmjeni Direktive Vijeća 93/83/EEZ

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 53. stavak 1. i članak 62.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Kako bi se doprinijelo pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta, potrebno je osigurati bolje širenje u državama članicama televizijskih i radijskih programa koji potječu iz drugih država članica u korist korisnika u čitavoj Uniji olakšavanjem licenciranja autorskog prava i srodnih prava za djela i druge predmete zaštite koji su sadržani u emitiranjima određenih vrsta televizijskih i radijskih programa. Televizijski i radijski programi važno su sredstvo promicanja kulturne i jezične raznolikosti te društvene kohezije, kao i poboljšanja pristupa informacijama.
- (2) Razvoj digitalnih tehnologija i interneta promijenio je način distribucije televizijskih i radijskih programa te pristup tim programima. Korisnici sve više očekuju pristup televizijskim i radijskim programima, uživo i na zahtjev, preko tradicionalnih kanala poput satelita ili kabela, ali i preko internetskih usluga. Organizacije za radiodifuziju stoga sve više nude, uz vlastito emitiranje televizijskih i radijskih programa, internetske usluge koje su prateće uz takva emitiranja, kao što su istodobno emitiranje i usluge propuštenih sadržaja. Operatori usluga reemitiranja, koji objedinjuju emitiranja televizijskih i radijskih programa u pakete te ih nude korisnicima istodobno s prvim prijenosom tih emitiranja, neizmijenjene i cjelovite, koriste se različitim tehnikama reemitiranja, kao što su kabel i satelit te digitalna zemaljska mreža, mobilna mreža ili IP mreža zatvorenog kruga, kao i otvoreni internet. Nadalje, operatori koji distribuiraju televizijske i radijske programe korisnicima imaju različite načine za primanje programskog signala organizacija za radiodifuziju, među ostalim preko izravnog protoka. Postoji sve veća potražnja korisnika za pristupom emitiranjima televizijskih i radijskih programa koji potječu ne samo iz njihove države članice, nego i iz drugih država članica. Takvi korisnici uključuju pripadnike jezičnih manjina u Uniji te osobe koje žive u državi članici koja nije njihova država članica podrijetla.

⁽¹⁾ SL C 125, 21.4.2017., str. 27.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 28. ožujka 2019. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 15. travnja 2019.

- (3) Organizacije za radiodifuziju svakodnevno prenose velik broj televizijskih i radijskih programa. Ti programi uključuju različite sadržaje poput audiovizualnih, glazbenih, književnih ili grafičkih djela koji su u okviru prava Unije zaštićeni autorskim pravom ili srodnim pravima, ili jednim i drugim. To rezultira složenim procesom reguliranja prava od niza nositelja prava te za različite kategorije djela i drugih predmeta zaštite. Prava se često moraju regulirati u kratkom roku, osobito pri pripremi programa kao što su vijesti i informativni programi. Kako bi njihove internetske usluge bile dostupne preko granica, organizacije za radiodifuziju trebaju imati potrebna prava na djela i druge predmete zaštite za sva relevantna državna područja, što dodatno komplicira postupak reguliranja takvih prava.
- (4) Operatori usluga reemitiranja uobičajeno nude više programa koji obuhvaćaju mnoštvo djela i drugih predmeta zaštite i imaju vrlo kratak vremenski okvir za dobivanje potrebnih licencija te stoga snose značajan teret reguliranja prava. I za autore, producente i druge nositelje prava postoji rizik upotrebe njihovih djela i drugih predmeta zaštite bez odobrenja ili plaćanja odgovarajuće naknade. Takva naknada za reemitiranje njihovih djela i drugih predmeta zaštite važna je kako bi se osigurala raznolika ponuda sadržaja, što je i u interesu potrošača.
- (5) Prava na djela i druge predmete zaštite usklađena su, među ostalim, Direktivom 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ i Direktivom 2006/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾, kojima se pruža visoka razina zaštite nositelja prava.
- (6) Direktivom Vijeća 93/83/EEZ ⁽⁵⁾ olakšava se prekogranično satelitsko emitiranje i kabelsko reemitiranje televizijskih i radijskih programa iz drugih država članica. Međutim, odredbe te direktive koje se odnose na prijenose organizacija za radiodifuziju ograničene su na prijenose putem satelita i stoga se ne primjenjuju na internetske usluge koje su prateće uz emitiranja. Nadalje, odredbe koje se odnose na reemitiranja televizijskih i radijskih programa iz drugih država članica ograničene su na istodobno, neizmijenjeno i cjelovito kabelsko reemitiranje ili reemitiranje putem mikrovalnih sustava te ne obuhvaćaju reemitiranja s pomoću drugih tehnologija.
- (7) Stoga bi se prekogranično pružanje internetskih usluga koje su prateće uz emitiranja i reemitiranje televizijskih i radijskih programa koji potječu iz drugih država članica trebalo olakšati prilagodbom pravnog okvira za ostvarivanje autorskog prava i srodnih prava relevantnih za te radnje. Tu bi prilagodbu trebalo učiniti uzimajući u obzir financiranje i stvaranje kreativnog sadržaja, a posebno audiovizualnih djela.
- (8) Ovom Direktivom trebalo bi obuhvatiti prateće internetske usluge koje nudi organizacija za radiodifuziju, a koje su u jasnom i podređenom odnosu s emitiranjima organizacije za radiodifuziju. Te usluge obuhvaćaju usluge koje daju pristup televizijskim i radijskim programima isključivo linearno, istodobno s izvornim emitiranjem, te usluge koje daju pristup unutar određenog roka nakon emitiranja televizijskim i radijskim programima koje su već emitirale organizacije za radiodifuziju, takozvane usluge propuštenih sadržaja, eng. catch-up services. Osim toga, prateće internetske usluge obuhvaćene ovom Direktivom uključuju usluge koje daju pristup materijalu kojim se obogaćuju ili na drugi način proširuju televizijski i radijski programi koje emitira organizacija za radiodifuziju, među ostalim najavama, proširenjem, nadopunom ili ocjenjivanjem sadržaja relevantnog programa. Ova bi se Direktiva trebala primjenjivati na prateće internetske usluge koje korisnicima pružaju organizacije za radiodifuziju zajedno s uslugom emitiranja. Ona bi se trebala primjenjivati i na prateće internetske usluge kojima, iako imaju jasan i podređen odnos s emitiranim programom, korisnici mogu pristupiti odvojeno od usluge emitiranja bez preduvjeta da korisnici moraju dobiti pristup toj usluzi emitiranja, primjerice pretplatom. Time se ne utječe na slobodu organizacija za radiodifuziju da pružaju takve prateće internetske usluge besplatno ili uz plaćanje. Davanje pristupa pojedinačnim djelima ili drugim predmetima zaštite koji su uključeni u televizijski ili radijski program ili djelima ili drugim predmetima zaštite koji nisu povezani ni s kojim emitiranim programom

⁽³⁾ Direktiva 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu (SL L 167, 22.6.2001., str. 10.).

⁽⁴⁾ Direktiva 2006/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o pravu iznajmljivanja i pravu posudbe te o određenim autorskom pravu srodnim pravima u području intelektualnog vlasništva (SL L 376, 27.12.2006., str. 28.).

⁽⁵⁾ Direktiva Vijeća 93/83/EEZ od 27. rujna 1993. o koordinaciji određenih pravila s obzirom na autorsko pravo i srodna prava koja se odnose na satelitsko emitiranje i kabelsko reemitiranje (SL L 248, 6.10.1993., str. 15.).

organizacije za radiodifuziju, kao što su usluge kojima se daje pristup pojedinim glazbenim ili audiovizualnim djelima, glazbenim albumima ili videozapisima, primjerice uz pomoć usluga videa na zahtjev, ne bi trebalo biti obuhvaćeno opsegom usluga obuhvaćenih ovom Direktivom.

- (9) Kako bi se olakšalo reguliranje prava za pružanje pratećih internetskih usluga preko granica, potrebno je predvidjeti uspostavu načela zemlje podrijetla u pogledu ostvarivanja autorskog prava i srodnih prava relevantnih za radnje do kojih dolazi tijekom pružanja prateće internetske usluge, pristupa toj usluzi ili korištenja njome. To bi načelo trebalo obuhvatiti reguliranje svih prava koja su organizaciji za radiodifuziju potrebna kako bi mogla priopćiti javnosti ili staviti na raspolaganje javnosti svoje programe pri pružanju pratećih internetskih usluga, uključujući reguliranje svih autorskih i srodnih prava povezanih s djelima ili drugim predmetima zaštite koji se koriste u programima, kao što su, primjerice, prava povezana s fonogramima ili izvedbama. To načelo zemlje podrijetla trebalo bi se primjenjivati isključivo na odnos između nositelja prava ili subjekata koji zastupaju nositelje prava, kao što su organizacije za kolektivno ostvarivanje prava, i organizacija za radiodifuziju, te samo u svrhu pružanja prateće internetske usluge, pristupa toj usluzi ili korištenja tom uslugom. Načelo zemlje podrijetla ne bi se trebalo primjenjivati ni na jedno naknadno priopćavanje javnosti djela ili drugih predmeta zaštite, žicom ili bežičnim putem, ili naknadno stavljanje na raspolaganje javnosti djela ili drugih predmeta zaštite, žicom ili bežičnim putem, tako da im pripadnici javnosti mogu pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sami odaberu, kao ni na jedno naknadno reproduciranje djela ili drugih predmeta zaštite koji su sastavni dio prateće internetske usluge.
- (10) S obzirom na posebnosti mehanizama financiranja i licenciranja za određena audiovizualna djela, koji se često temelje na isključivom licenciranju na teritorijalnoj osnovi, primjereno je u pogledu televizijskih programa ograničiti područje primjene načela zemlje podrijetla utvrđenog u ovoj Direktivi na određene vrste programa. Te vrste programa trebale bi uključivati vijesti i informativne programe, kao i vlastite produkcije organizacije za radiodifuziju koje ona isključivo financira, među ostalim kada sredstva za financiranje koje organizacija za radiodifuziju koristi za svoje produkcije dolaze iz javnih fondova. Za potrebe ove Direktive, vlastite produkcije organizacija za radiodifuziju trebalo bi shvatiti kao produkcije koje organizacija za radiodifuziju stvara uz pomoć vlastitih sredstava, ali ne uključujući produkcije koje organizacija za radiodifuziju naručuje od producenata koji su neovisni o organizaciji za radiodifuziju, kao ni koprodukcije. Zbog istih razloga načelo zemlje podrijetla ne bi se trebalo primjenjivati na televizijska emitiranja sportskih događaja obuhvaćena ovom Direktivom. Načelo zemlje podrijetla trebalo bi se primjenjivati samo kada organizacija za radiodifuziju koristi programe u svojim pratećim internetskim uslugama. Ono se ne bi trebalo primjenjivati na licenciranje vlastitih produkcija organizacije za radiodifuziju trećim stranama, uključujući druge organizacije za radiodifuziju. Načelo zemlje podrijetla ne bi trebalo utjecati na slobodu nositelja prava i organizacija za radiodifuziju da se dogovore, u skladu s pravom Unije, o ograničenjima, uključujući teritorijalna ograničenja, u pogledu iskorištavanja njihovih prava.
- (11) Načelom zemlje podrijetla utvrđenim u ovoj Direktivi ne bi se trebala stvoriti nikakva obveza za organizacije za radiodifuziju da priopćavaju javnosti ili stavljaju na raspolaganje javnosti programe u svojim pratećim internetskim uslugama, niti da takve prateće internetske usluge pružaju u državi članici koja nije država članica u kojoj imaju glavni poslovni nastan.
- (12) Budući da se u okviru ove Direktive smatra da se prateća internetska usluga pruža, da joj se pristupa ili se koristi tom uslugom samo u državi članici u kojoj organizacija za radiodifuziju ima svoj glavni poslovni nastan, a da se prateće internetske usluge *de facto* mogu pružati preko granica u drugim državama članicama, potrebno je osigurati da pri utvrđivanju iznosa plaćanja za predmetna prava stranke uzmu u obzir sve značajke prateće internetske usluge, primjerice obilježja usluge, uključujući trajanje dostupnosti na internetu programa koje usluga obuhvaća, publiku, uključujući publiku u državi članici u kojoj organizacija za radiodifuziju ima svoj glavni poslovni nastan te u drugim državama članicama u kojima se pristupa pratećoj internetskoj usluzi i koristi se tom uslugom te dostupne jezične verzije. Međutim, trebala bi i dalje postojati mogućnost primjene posebnih metoda za izračun iznosa plaćanja za prava na koja se primjenjuje načelo zemlje podrijetla, poput metoda koje se temelje na prihodima organizacije za radiodifuziju koji proizlaze iz internetske usluge, a koje upotrebljavaju posebno organizacije za radiodifuziju.
- (13) Zbog načela slobode ugovaranja i dalje će biti moguće ograničavati iskorištavanje prava obuhvaćenih načelom zemlje podrijetla utvrđenim ovom Direktivom, pod uvjetom da je svako takvo ograničenje u skladu s pravom Unije.

- (14) Operatori usluga reemitiranja mogu koristiti različite tehnologije prilikom istovremenog, neizmijenjenog i cjelovitog reemitiranja, namijenjenog prijemu za javnost, prvog prijenosa televizijskih ili radijskih programa iz druge države članice. Operatori usluga reemitiranja mogu primiti programske signale od organizacija za radiodifuziju koje te signale same prenose javnosti, na različite načine, primjerice hvatanjem signala koje prenose organizacije za radiodifuziju ili primanjem signala izravno od njih putem tehničkog postupka izravnog protoka. Usluge takvih operatora mogu se nuditi preko satelita, na digitalnoj zemaljskoj mreži, mobilnoj mreži ili IP mreži zatvorenog kruga te sličnim mrežama ili putem usluga pristupa internetu kako su definirane u Uredbi (EU) 2015/2120 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾. Stoga bi operatori usluga reemitiranja koji se koriste takvim tehnologijama za svoja reemitiranja trebali biti obuhvaćeni ovom Direktivom i imati koristi od mehanizma kojim se uvodi obvezno kolektivno ostvarivanje prava. Kako bi se osiguralo postojanje dostatnih zaštitnih mjera protiv neovlaštenog korištenja djela ili drugih predmeta zaštite, što je posebno važno u slučaju usluga za koje se plaća, usluge reemitiranja koje se nude putem usluga pristupa internetu trebale bi biti obuhvaćene područjem primjene ove Direktive samo u slučaju ako se takve usluge reemitiranja pružaju u okruženju u kojem samo ovlašteni korisnici imaju pristup reemitiranom sadržaju, a razina zaštite sadržaja usporediva je s razinom zaštite sadržaja koji se prenosi upravljanim mrežama poput kabelske mreže ili IP mreže zatvorenog kruga, na kojima je sadržaj koji se reemitira šifriran. Ti bi zahtjevi trebali biti izvedivi i odgovarajući.
- (15) Za reemitiranje prvih prijenosa televizijskih i radijskih programa, operatori usluga reemitiranja moraju dobiti ovlaštenje nositelja isključivog prava priopćavanja javnosti djela ili drugih predmeta zaštite. Kako bi se pružila pravna sigurnost operatorima usluga reemitiranja te s ciljem nadilaženja razlika među nacionalnim pravima u pogledu takvih usluga reemitiranja, trebala bi se primjenjivati pravila slična onima koja se primjenjuju na kabelsko reemitiranje, kako je definirano u Direktivi 93/83/EEZ. Pravila iz te direktive uključuju obvezu ostvarivanja prava na davanje ili odbijanje davanja odobrenja operatoru usluge reemitiranja putem organizacije za kolektivno ostvarivanje prava. U skladu s tim pravilima, pravo na davanje ili odbijanje davanja odobrenja kao takvo ostaje nepromijenjeno, a u određenoj je mjeri reguliran samo način ostvarivanja tog prava. Nositelji prava trebali bi dobiti odgovarajuću naknadu za reemitiranje njihovih djela i drugih predmeta zaštite. Pri određivanju razumnih uvjeta licenciranja, uključujući naknadu za licenciju, za reemitiranje u skladu s Direktivom 2014/26/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾, ekonomska vrijednost uporabe prava u trgovini, uključujući vrijednost dodijeljenju sredstvu reemitiranja, trebala bi se, među ostalim, uzeti u obzir. Time ne bi trebalo dovoditi u pitanje kolektivno ostvarivanje prava na plaćanje jedinstvene primjerene naknade za izvođače i producente fonograma za priopćavanje komercijalnih fonograma javnosti kako je predviđeno člankom 8. stavkom 2. Direktive 2006/115/EZ, niti Direktivu 2014/26/EU, a posebno ne njezine odredbe o pravima nositelja prava povezanim s izborom organizacija za kolektivno ostvarivanje prava.
- (16) Ovom bi se Direktivom trebalo omogućiti da se sporazumi sklopljeni između organizacije za kolektivno ostvarivanje prava i operatora usluga reemitiranja, za prava koja podliježu obveznom kolektivnom ostvarivanju prava na temelju ove Direktive, prošire kako bi se primjenjivali na prava nositelja prava koja ta organizacija za kolektivno ostvarivanje prava ne zastupa, bez dopuštanja tim nositeljima prava da isključe svoja djela ili druge predmete zaštite iz primjene tog mehanizma. U slučajevima kada postoji više od jedne organizacije za kolektivno ostvarivanje prava koja ostvaruje prava relevantne kategorije za svoje državno područje, država članica u pogledu čijeg državnog područja operator usluge reemitiranja nastoji regulirati prava na reemitiranje trebala bi biti ta koja utvrđuje koja organizacija ili koje organizacije za kolektivno ostvarivanje prava imaju pravo nadavanje ili odbijanje davanja odobrenja za reemitiranje.
- (17) Sva prava koja imaju organizacije za radiodifuziju u pogledu svojih emitiranja, uključujući prava na sadržaj programa, ne bi trebala podlijeći obveznom kolektivnom ostvarivanju prava, koje se primjenjuje na reemitiranja. Operatori usluga reemitiranja i organizacije za radiodifuziju u pravilu imaju kontinuirane trgovinske odnose te je slijedom toga identitet organizacija za radiodifuziju poznat operatorima usluga reemitiranja. U skladu s time, reguliranje prava s organizacijama za radiodifuziju za te je operatore relativno jednostavno. Posljedično, za dobivanje potrebnih licencija od organizacija za radiodifuziju, operatori usluga reemitiranja ne snose jednak teret kao prilikom nastojanja dobivanja licencija od nositelja prava na djela i druge predmete zaštite koji su sastavni dio televizijskih i radijskih programa koje reemitiraju. Stoga nema potrebe za pojednostavljenjem postupka licenciranja u pogledu prava koje imaju organizacije za radiodifuziju. Međutim, potrebno je osigurati da, kada

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2015/2120 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o utvrđivanju mjera u vezi s pristupom otvorenom internetu te o izmjeni Direktive 2002/22/EZ o univerzalnoj usluzi i pravima korisnika u vezi s elektroničkim komunikacijskim mrežama i uslugama i Uredbe (EU) br. 531/2012 o roamingu u javnim pokretnim komunikacijskim mrežama u Uniji (SL L 310, 26.11.2015., str. 1.).

⁽⁷⁾ Direktiva 2014/26/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o kolektivnom ostvarivanju autorskog prava i srodnih prava te izdavanju odobrenja za više državnih područja za prava na internetsko korištenje glazbenih djela na unutarnjem tržištu (SL L 84, 20.3.2014., str. 72.).

organizacije za radiodifuziju i operatori usluga reemitiranja započnu pregovore, oni pregovaraju u dobroj vjeri u pogledu licenciranja prava na reemitiranja obuhvaćena ovom Direktivom. Direktivom 2014/26/EU predviđaju se slična pravila primjenjiva na organizacije za kolektivno ostvarivanje prava.

- (18) Pravilima predviđenima u ovoj Direktivi u vezi s pravima na reemitiranje koja ostvaruju organizacije za radiodifuziju u pogledu vlastitih prijenosa ne bi se trebao ograničiti izbor nositelja prava da prenesu svoja prava ili organizaciji za radiodifuziju ili organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava te da im time omoguće da imaju izravan udio u naknadi koju plaća operator usluge reemitiranja.
- (19) Države članice trebale bi moći primjenjivati pravila o reemitiranju utvrđena u ovoj Direktivi i Direktivi 93/83/EEZ na situacije u kojima se i prvi prijenos i reemitiranje odvijaju na njihovu državnom području.
- (20) Kako bi se osiguralo postojanje pravne sigurnosti i održala visoka razina zaštite nositelja prava, primjereno je predvidjeti da se, kada organizacije za radiodifuziju emitiraju svoje programske signale izravnim protokom samo distributerima signala, pritom ne prenoseći izravno svoje programe javnosti, a distributeri signala šalju te programske signale svojim korisnicima kako bi im omogućili gledanje ili slušanje programa, smatra da se radi samo o jednoj jedinstvenoj radnji priopćavanja javnosti u kojoj svojim doprinosima sudjeluju i organizacije za radiodifuziju i distributeri signala. Organizacije za radiodifuziju i distributeri signala trebali bi stoga dobiti odobrenje nositelja prava za njihov poseban doprinos jedinstvenoj radnji priopćavanja javnosti. Sudjelovanje organizacije za radiodifuziju i distributera signala u jedinstvenoj radnji priopćavanja javnosti ne bi trebalo dovesti do zajedničke odgovornosti organizacije za radiodifuziju i distributera signala za tu radnju priopćavanja javnosti. Države članice trebale bi i dalje imati slobodu da na nacionalnoj razini predvide aranžmane za dobivanje odobrenja za takvu jedinstvenu radnju priopćavanja javnosti, uključujući odgovarajuća plaćanja koja je potrebno izvršiti dotičnim nositeljima prava, uzimajući u obzir iskorištavanje djela i drugih predmeta zaštite od strane organizacija za radiodifuziju i distributera signala u vezi s jedinstvenom radnjom priopćavanja javnosti. Distributeri signala, slično kao i operatori usluga reemitiranja, suočavaju se sa znatnim opterećenjem u pogledu reguliranja prava, osim u pogledu prava koja imaju organizacije za radiodifuziju. Državama članicama trebalo bi stoga dopustiti da predvide da distributeri signala imaju koristi od mehanizma obveznog kolektivnog ostvarivanja prava za svoje prijenose na isti način i u jednakoj mjeri kao i operatori usluga reemitiranja za reemitiranja obuhvaćena Direktivom 93/83/EEZ i ovom Direktivom. Kada distributeri signala organizacijama za radiodifuziju pružaju samo „tehnička sredstva”, u smislu sudske prakse Suda Europske unije, da osiguraju prijem emitiranja ili poboljšaju prijem tog emitiranja, ne bi se trebalo smatrati da distributeri signala sudjeluju u radnji priopćavanja javnosti.
- (21) Kada organizacije za radiodifuziju prenose svoje programske signale izravno javnosti te time obavljaju početnu radnju prijenosa i istodobno prenose te signale drugim organizacijama putem tehničkog postupka izravnog protoka, primjerice kako bi osigurale kvalitetu signala u svrhu reemitiranja, prijenosi koje obavljaju te druge organizacije smatraju se zasebnom radnjom priopćavanja javnosti od one koju obavlja organizacija za radiodifuziju. U tim bi situacijama trebalo primjenjivati pravila o reemitiranju utvrđena u ovoj Direktivi i Direktivi 93/83/EEZ, kako je izmijenjena ovom Direktivom.
- (22) Kako bi se osiguralo učinkovito kolektivno ostvarivanje prava i točna raspodjela prihoda prikupljenih u okviru mehanizma obveznog kolektivnog ostvarivanja prava uvedenog ovom Direktivom, važno je da organizacije za kolektivno ostvarivanje prava vode odgovarajuću evidenciju o članstvu, licencijama i korištenju djela i drugih predmeta zaštite, u skladu s obvezama transparentnosti utvrđenima u Direktivi 2014/26/EU.
- (23) Kako bi se spriječilo zaobilaženje primjene načela zemlje podrijetla produljenjem trajanja postojećih sporazuma o ostvarivanju autorskog prava i srodnih prava relevantnih za pružanje prateće internetske usluge te pristup toj usluzi ili korištenje tom uslugom, potrebno je primijeniti načelo zemlje podrijetla i na postojeće sporazume, ali s prijelaznim razdobljem. Tijekom tog prijelaznog razdoblja to se načelo ne bi trebalo primjenjivati na postojeće sporazume kako bi se pružilo vrijeme za njihovu prilagodbu, prema potrebi, u skladu s ovom Direktivom. Također je potrebno predvidjeti prijelazno razdoblje kako bi se organizacijama za radiodifuziju, distributerima signala i nositeljima prava omogućilo da se prilagode novim pravilima o iskorištavanju djela i drugih predmeta zaštite izravnim protokom utvrđenima u odredbama ove Direktive o prijenosu programa izravnim protokom.

- (24) U skladu s načelom bolje izrade zakonodavstva, preispitivanje ove Direktive, uključujući njezine odredbe o izravnom protoku, trebalo bi provesti nakon što je Direktiva bila na snazi određeno vrijeme, kako bi se ocijenile, među ostalim, njezine koristi za potrošače u Uniji, njezin učinak na kreativne industrije u Uniji te razina ulaganja u novi sadržaj, a stoga i koristi u pogledu veće kulturne raznolikosti u Uniji.
- (25) Ovom Direktivom poštuju se temeljna prava i načela priznata u Povelji Europske unije o temeljnim pravima. Iako se ovom Direktivom može utjecati na ostvarivanje prava nositelja prava u pogledu obveznog kolektivnog ostvarivanja prava za ostvarivanje prava na priopćavanje javnosti u pogledu usluga reemitiranja, potrebno je ciljano propisati primjenu obveznog kolektivnog ostvarivanja prava i ograničiti ga na određene usluge.
- (26) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, odnosno promicanje prekograničnog pružanja pratećih internetskih usluga za određene vrste programa i olakšavanje reemitiranja televizijskih i radijskih programa koji potječu iz drugih država članica, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva. U pogledu prekograničnog pružanja pratećih internetskih usluga, ovom se Direktivom organizacije za radiodifuziju ne obvezuje na prekogranično pružanje takvih usluga. Ovom se Direktivom također operatore usluga reemitiranja ne obvezuje na uvođenje televizijskih ili radijskih programa koji potječu iz drugih država članica u svoje usluge. Ova se Direktiva odnosi samo na ostvarivanje određenih prava na reemitiranje u mjeri potrebnoj za pojednostavnjenje licenciranja autorskog prava i srodnih prava za takve usluge te u pogledu televizijskih i radijskih programa koji potječu iz drugih država članica.
- (27) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima⁽⁸⁾, države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o svojim mjerama za prenošenje priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava veza između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. U pogledu ove Direktive zakonodavac smatra opravdanim dostavljanje takvih dokumenata,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

Opće odredbe

Članak 1.

Predmet

Ovom se Direktivom utvrđuju pravila kojima se nastoji poboljšati prekogranični pristup većem broju televizijskih i radijskih programa olakšavanjem reguliranja prava za pružanje internetskih usluga koje su prateće uz emitiranje određenih vrsta televizijskih i radijskih programa te za reemitiranje televizijskih i radijskih programa. Njome se također utvrđuju pravila za prijenos televizijskih i radijskih programa s pomoću postupka izravnog protoka.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „prateća internetska usluga” znači internetska usluga koja se sastoji od pružanja javnosti, od strane ili pod kontrolom i odgovornosti organizacije za radiodifuziju, televizijskih ili radijskih programa istodobno ili tijekom određenog razdoblja nakon njihova emitiranja od strane organizacije za radiodifuziju te bilo kakvog pratećeg materijala uz takvo emitiranje;

⁽⁸⁾ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

2. „reemitiranje” znači bilo koje istodobno, neizmijenjeno i cjelovito reemitiranje, koje nije kabelsko reemitiranje kako je definirano u Direktivi 93/83/EEZ, namijenjeno prijemu za javnost, prvog prijenosa iz druge države članice televizijskih ili radijskih programa namijenjenih prijemu za javnost, kada se takav prvi prijenos provodi žicom ili zrakom, uključujući prijenos satelitom, ali ne internetom, pod uvjetom:
 - (a) da reemitiranje provodi stranka koja nije organizacija za radiodifuziju koja je provela prvi prijenos ili pod čijom je kontrolom i odgovornošću proveden takav prvi prijenos, neovisno o tome kako stranka koja provodi reemitiranje prima programske signale od organizacije za radiodifuziju u svrhu reemitiranja; i
 - (b) da se, ako se radi o reemitiranju preko usluge pristupa internetu kako je definirana u članku 2. drugom stavku točki 2. Uredbe (EU) 2015/2120, ono provodi u uređenom okruženju;
3. „uređeno okruženje” znači okruženje u kojem operator usluge reemitiranja pruža sigurno reemitiranje ovlaštenim korisnicima;
4. „izravan protok” znači tehnički postupak kojim organizacija za radiodifuziju šalje svoje programske signale organizaciji koja nije organizacija za radiodifuziju na način da javnosti tijekom tog prijenosa nisu dostupni programski signali.

POGLAVLJE II.

Prateće internetske usluge organizacija za radiodifuziju

Članak 3.

Primjena načela zemlje podrijetla na prateće internetske usluge

1. Za radnje priopćavanja javnosti djela ili drugih predmeta zaštite, žicom ili bežičnim putem, i stavljanja na raspolaganje javnosti djela ili drugih predmeta zaštite, žicom ili bežičnim putem, tako da im pripadnici javnosti mogu pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sami odaberu, a do kojih dolazi kada se javnosti pružaju:

(a) radijski programi; i

(b) televizijski programi koji su:

i. vijesti i informativni programi; ili

ii. vlastite produkcije organizacije za radiodifuziju koje ta organizacija u potpunosti sama financira,

u okviru pružanja prateće internetske usluge od strane ili pod kontrolom i odgovornosti organizacije za radiodifuziju, kao i za radnje reproduciranja takvih djela ili drugih predmeta zaštite koje su potrebne za pružanje takve internetske usluge za iste programe, pristup toj usluzi ili korištenje tom uslugom, za potrebe ostvarivanja autorskog prava i srodnih prava koja su relevantna za te radnje, smatra se da su izvršene samo u državi članici u kojoj organizacija za radiodifuziju ima svoj glavni poslovni nastan.

Točka (b) prvog podstavka ne primjenjuje se na emitiranja sportskih događaja i djela te drugih predmeta zaštite koji su u njih uključeni.

2. Države članice osiguravaju da pri utvrđivanju iznosa plaćanja za prava na koja se primjenjuje načelo zemlje podrijetla, kako je utvrđeno u stavku 1., stranke uzimaju u obzir sve značajke prateće internetske usluge, primjerice obilježja usluge, uključujući trajanje dostupnosti na internetu programa koji se pružaju u okviru te usluge, publiku i dostupne jezične verzije.

Prvi podstavak ne isključuje izračun iznosa plaćanja na temelju prihoda organizacije za radiodifuziju.

3. Načelom zemlje podrijetla utvrđenim u stavku 1. ne dovodi se u pitanje sloboda ugovaranja nositelja prava i organizacija za radiodifuziju da se dogovore, u skladu s pravom Unije, o ograničavanju iskorištavanja tih prava, uključujući ona iz Direktive 2001/29/EZ.

POGLAVLJE III.

Reemitiranje televizijskih i radijskih programa*Članak 4.***Ostvarivanje prava na reemitiranje od strane nositelja prava koji nisu organizacije za radiodifuziju**

1. Radnje reemitiranja programa moraju odobriti nositelji isključivog prava priopćavanja javnosti.

Države članice osiguravaju da nositelji prava mogu ostvariti svoje pravo na davanje ili odbijanje davanja odobrenja za reemitiranje samo putem organizacije za kolektivno ostvarivanje prava.

2. Ako nositelj prava nije prenio ostvarivanje prava iz stavka 1. drugog podstavka na organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava, smatra se da organizacija za kolektivno ostvarivanje prava, koja se bavi ostvarivanjem prava u istoj kategoriji za državno područje države članice za koje operator usluge reemitiranja nastoji regulirati prava na reemitiranje, ima pravo na davanje ili odbijanje davanja odobrenja za reemitiranje za tog nositelja prava.

Međutim, ako postoji više od jedne organizacije za kolektivno ostvarivanje prava koja ostvaruje prava te kategorije za državno područje te države članice, država članica za čije državno područje operator usluge reemitiranja nastoji regulirati prava na reemitiranje odlučuje koja organizacija ili koje organizacije za kolektivno ostvarivanje prava imaju pravo na davanje ili odbijanje davanja odobrenja za reemitiranje.

3. Države članice osiguravaju da nositelj prava ima jednaka prava i obveze koji proizlaze iz sporazuma između operatora usluge reemitiranja i organizacije ili organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koje djeluju u skladu sa stavkom 2., kao i nositelji prava koji su ovlastili tu organizaciju ili te organizacije za kolektivno ostvarivanje prava. Države članice također osiguravaju da nositelj prava može ta prava zahtijevati u roku koji odredi dotična država članica, a koji ne smije biti kraći od tri godine od datuma reemitiranja koje sadržava njegovo djelo ili drugi predmet zaštite.

*Članak 5.***Ostvarivanje prava na reemitiranje od strane organizacija za radiodifuziju**

1. Države članice osiguravaju da se članak 4. ne primjenjuje na prava na reemitiranje koja ostvaruje organizacija za radiodifuziju u odnosu na vlastiti prijenos, bez obzira na to jesu li dotična prava njezina vlastita ili su ih prenijeli drugi nositelji prava.
2. Države članice predviđaju da se, ako organizacije za radiodifuziju i operatori usluga reemitiranja započnu pregovore o davanju odobrenja za reemitiranje u skladu s ovom Direktivom, ti pregovori vode u dobroj vjeri.

*Članak 6.***Posredovanje**

Države članice osiguravaju da postoji mogućnost da se zatraži pomoć jednog ili više posrednika, kako je predviđeno u članku 11. Direktive 93/83/EEZ, u slučaju da se ne sklopi sporazum između organizacije za kolektivno ostvarivanje prava i operatora usluge reemitiranja ili između operatora usluge reemitiranja i organizacije za radiodifuziju u pogledu davanja odobrenja za reemitiranje programa.

*Članak 7.***Reemitiranje prvog prijenosa koji potječe iz iste države članice**

Države članice mogu predvidjeti da se pravila iz ovog poglavlja i poglavlja III. Direktive 93/83/EEZ primjenjuju na situacije u kojima se i prvi prijenos i reemitiranje odvijaju na njihovu državnom području.

POGLAVLJE IV.

Prijenos programa izravnim protokom*Članak 8.***Prijenos programa izravnim protokom**

1. Kada organizacija za radiodifuziju prenosi svoje programske signale distributeru signala izravnim protokom, pri čemu ta organizacija za radiodifuziju istodobno sama ne prenosi te programske signale izravno javnosti, a distributer signala te programske signale prenosi javnosti, smatra se da organizacija za radiodifuziju i distributer signala sudjeluju u jedinstvenoj radnji priopćavanja javnosti u pogledu koje moraju dobiti odobrenje od nositelja prava. Države članice mogu predvidjeti aranžmane za dobivanje odobrenja od nositelja prava.

2. Države članice mogu predvidjeti da se članci 4., 5. i 6. ove Direktive primjenjuju *mutatis mutandis* na ostvarivanje, od stane nositelja prava, prava na davanje ili odbijanje davanja odobrenja distributerima signala za prijenos iz stavka 1. koji se provodi jednim od tehničkih sredstava iz članka 1. stavka 3. Direktive 93/83/EEZ ili članka 2. točke 2. ove Direktive.

POGLAVLJE V.

Završne odredbe*Članak 9.***Izmjena Direktive 93/83/EEZ**

U članku 1. Direktive 93/83/EEZ stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Za potrebe ove Direktive „kabelsko reemitiranje” znači istodobno, neizmijenjeno i cjelovito reemitiranje putem kabelskog ili mikrovalnog sustava namijenjeno prijemu za javnost prvog prijenosa iz druge države članice, žicom ili zrakom, uključujući i satelitom, televizijskih ili radijskih programa namijenjenih prijemu za javnost, neovisno o tome kako operator usluge kabelskog reemitiranja prima programske signale od organizacije za radiodifuziju u svrhu reemitiranja.”.

*Članak 10.***Preispitivanje**

1. Komisija do 7. lipnja 2025. provodi preispitivanje ove Direktive i podnosi izvješće o glavnim zaključcima Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru. Izvješće se objavljuje i stavlja na raspolaganje javnosti na internetskim stranicama Komisije.

2. Države članice pravodobno dostavljaju Komisiji relevantne i potrebne podatke za pripremu izvješća iz stavka 1.

*Članak 11.***Prijelazna odredba**

Sporazumi o ostvarivanju autorskog prava i srodnih prava relevantni za radnje priopćavanja javnosti djela ili drugih predmeta zaštite, žicom ili bežičnim putem, te stavljanja na raspolaganje javnosti djela ili drugih predmeta zaštite, žicom ili bežičnim putem, tako da im pripadnici javnosti mogu pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sami odaberu, do kojih dolazi tijekom pružanja prateće internetske usluge, kao i za radnje reproduciranja koje su potrebne za pružanje takve internetske usluge, pristup toj usluzi ili korištenje tom uslugom, a koji sporazumi su na snazi 7. lipnja 2021., podliježu članku 3. od 7. lipnja 2023. ako istječu nakon tog datuma.

Odobrenja dobivena za radnje priopćavanja javnosti obuhvaćene člankom 8. koja su na snazi 7. lipnja 2021. podliježu članku 8. od 7. lipnja 2025. ako istječu nakon tog datuma.

Članak 12.**Prenošenje**

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 7. lipnja 2021. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 13.**Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 14.**Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 17. travnja 2019.

Za Europski parlament
Predsjednik
A. TAJANI

Za Vijeće
Predsjednik
G. CIAMBA